

Handläggare
Mona Stenlund
Telefon: 08-50801009

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2023-04-27

Beslut om särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453)

Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Beslut om särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap 2 § Socialtjänstlagen (2001:453).

Socialförvaltningen föreslår i samråd med arbetsmarknadsförvaltningen och juridiska avdelningen att insats i form av särskilt individanpassad stödinsats, för att underlätta arbete eller studier, ska föregås av ett biståndsbeslut enligt 4 kap 2 § SoL. I nuläget är det arbetsmarknadsnämndens verksamheter Alfa och Iwork och som erbjuder denna stödinsats.

Förvaltningen ställer sig positiv till att beslut om särskild individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier beslutas enligt 4 kap 2 § Socialtjänstlagen. Det blir en tydlighet i att det fattas ett beslut om insatsen samt tydliga roller mellan stadsdelsförvaltningarna som beställare av insatsen och arbetsmarknadsförvaltningen som utför.

Genom att upprätta riktlinjer för vilka som omfattas av stödet samt vem som utför stödet blir det även tydligt för den enskilde.

Bakgrund

Stockholm stads arbetsmarknadsinsatser ska bidra till att förverkliga stadens långsiktiga vision där det finns många vägar in på arbetsmarknaden, olika kompetenser är efterfrågade och där stockholmare i alla åldrar oavsett bakgrund studerar eller arbetar.

Personer med funktionsnedsättningar förvärvsarbetar i lägre utsträckning än övriga grupper i samhället, har lägre utbildningsnivå och försörjer sig i stor utsträckning genom ekonomiskt bistånd eller socialförsäkringssystemet. Genom att i större utsträckning erbjuda arbetslivsinriktat stöd för målgruppen i större utsträckning ges personer med funktionsnedsättning bättre förutsättningar till att etablera sig på arbetsmarknaden. Det innebär i sin tur bättre ekonomi, meningsfullhet och ett socialt sammanhang för individerna.

Ärendet

Den som omfattas av LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder har rätt till daglig verksamhet enligt 9 p 10 § LSS om personen saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Insatsen ska syfta till personlig utveckling och främja delaktighet i samhället samt utveckla den enskildes möjlighet till arbete på kort eller lång sikt.

Den som tillhör socialpsykiatrins målgrupp kan beviljas sysselsättning enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen. Sysselsättning är ett individuellt anpassat stöd till individer i yrkesverksam ålder som inte arbetar eller studerar. Insatsen syftar till att öka individers livskvalitet och bryta social isolering.

Arbetsmarknadsnämnden erbjuder i viss utsträckning kompletterande arbetsinriktade insatser till målgrupper inom LSS och socialpsykiatri. Dessa insatser finns inom Alfa respektive Iwork som är verksamheter inom Jobbtorg Stockholm som är den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag.

En förutsättning för att få individuellt stöd via Alfa är att den enskilde tillhör socialpsykiatrins målgrupp och har kontakt med specialistpsykiatri. Målet med insatsen är att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få och behålla ett arbete på den öppna arbetsmarknaden. De personer som vill börja arbeta ska erhålla detta stöd.

Iwork är en verksamhet för personer med personkretstillhörighet enligt 1 eller 2 enligt LSS. De personerna som uttrycker en önskan om arbete eller studier erbjuds individuell coaching som komplement till dagliga verksamheten eller som en övergång från denna till arbete på öppna arbetsmarknaden.

Socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen ser ett behov av att stärka tillgången till mer arbetsinriktade stödinsatser för målgrupperna. I stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser framgår

att grupper som inte uppbär försörjningsstöd kan ta del av arbetsmarknadsnämndens arbetsmarknadsinsatser under vissa förutsättningar.

Gällande lagstiftning säger att individuella åtgärder av den typ som idag tillhandahålls av verksamheterna Alfa och Iwork ska föregås av ett biståndsbeslut enligt 4 kap 2 § Sol. Insatserna ska tillgängliggöras för personer med insatser inom socialpsykiatri samt de som tillhör LSS personkrets 1 och 2. Insatserna ska ges som ett komplement till sysselsättning och daglig verksamhet eller som stöd i övergången från dessa insatser till den ordinarie arbetsmarknaden.

Staden behöver stärka tillgången till mer arbetsinriktade stödinsatser för personer med funktionsnedsättning som alternativ eller komplement till sysselsättning och daglig verksamhet. I dagsläget finns en variation avseende vilka stadsdelsförvaltningar som använder sig av Alfa respektive Iworks verksamheter vilket gör fördelningen av deltagare ojämn och har negativ påverkan av likställigheten i staden. Genom att deltagandet blir biståndsbedömt kan positiva effekter genereras avseende spridningen av deltagare i staden och bidra till att likställighetsprincipen uppnås.

Genom att fatta ett biståndsbeslut integreras insatsen i ordinarie handläggnings- och uppföljningsprocesser. Beställningar skickas till arbetsmarknadsförvaltningen som förväntas svara med en genomförandeplan inom angiven tid. Genom att använda sig av strukturerade uppföljningsprocesser skulle det möjliggöra att ytterligare individanpassa innehållet i utförande av insatsen samt stärka rättssäkerheten för den enskilde. Genom mätbara resultat kvalitetssäkras även insatsen.

Socialförvaltningen har tagit fram kriterier för när den enskilde kan få ta del av en sådan individuell insats. Detta förslag är en del av implementeringen av stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser.

Inkomna synpunkter från rådet för funktionshinderfrågor

Rådet (Järva) välkomnar insatser som underlättar möjligheter både till studier och arbete för de målgrupper som på egen hand har svårt uppnå detta. Att bryta isolering och skapa förutsättningar, för dem som vill, att utvecklas, uppleva meningsfullhet och kanske viktigast - att vara efterfrågad, är ett eftersatt och mycket viktigt område i stadens arbete för en stad där alla behövs och kan utvecklas.

Att med stöd i Kap 4 § 2 SoL, kunna erbjuda insatser för socialpsykiatriens målgrupp liksom LSS personkretsar 1 och 2, grupper med mycket låg representation på arbetsmarknaden är

positivt. Dock vill rådet belysa att också LSS personkrets 3, med betydande svårigheter i sin dagliga livsföring, men som av allt att döma inte omfattas av Kap 4 § 2 SoL, också möter stora hinder i närmandet till den ordinarie arbetsmarknaden och liksom grupperna ovan i stor utsträckning befinner sig i utanförskap. Personer inom personkrets 3 har ingen rätt daglig verksamhet och uppbärs aktivitetsersättning, (som är det vanliga), finns med nuvarande regelverk, heller inget stöd att få från eller möjlighet skriva in sig på stadens jobbtorg. Önskvärt vore underlätande insatser också för denna grupp.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget att insatser som ges av arbetsmarknadsnämndens verksamheter Alfa och Iwork föregås av ett biståndsbeslut som fattas av stadsdelsnämnderna. Det ger en rättssäkerhet för den enskilde samt en tydlighet i uppföljningen och genomförandet av målet med insatsen. Det är viktigt att insatserna ses som ett komplement till redan beviljade insatser i form av sysselsättning eller daglig verksamhet samt att det är en möjlighet för de som önskar insatsen att ansöka om den.

Förvaltningen delar uppfattningen att det i dagsläget finns en variation avseende vilka stadsförvaltningar som använder sig av Alfa respektive Iwork vilket har en negativ påverkan av likställigheten i staden. Genom att insatsen blir biståndsbedömd kan spridningen av deltagare i staden öka till viss del. Eftersom Alfa och Iwork är belägna i stadens södra delar är det en utmaning för de som bor i Rinkeby-Kista att åka till verksamheterna. Dels för att invånarna är benägna att vilja hålla sig i närområdet, men även dels en fråga om ekonomi då det inte kompenseras ekonomiskt för resorna då dessa insatser förutsätter att man inte uppbär ekonomiskt bistånd. Förvaltningen ser därför ett behov av att även kunna erbjuda insatserna i stadens nordvästra delar för att skapa mer jämlika förutsättningar för deltagandet.

Förvaltningen ser en risk med att kräva biståndsbeslut för deltagande i Alfa. En av grundtankarna med den metod de använder är att det ska vara en tillgänglig lågtröskelmetod som fokuserar på ganska snabba matchningar mellan individ och arbetsplats. Ett biståndsbeslut kommer att orsaka längre ställtider för individen, från det att den enskilde uttrycker en önskan om att arbeta till dess att den kan påbörja insatsen.

Sammantaget är förvaltningen positiv till förslaget och föreslår att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Victoria Callenmark
tf. stadsdelsdirektör
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
avdelningschef
Rinkeby-Kista
stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Riktlinjer för särskild individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § Socialtjänstlagen (SoL)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, tf. stadsdelsdirektör	2023-04-11
Ingrid Brännström, avdelningschef	2023-04-11